

משנה מסכת כריתות פרק ג

משנה ב - ידיעות מחלקות ושמות מחולקים

אכל חלב וחלב בהעלם א' אינו חייב אלא חטאת אחת

אכל חלב ודם ונותר ופיגול בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד

זה חומר במינין הרבה ממין אחד וחומר במין אחד ממינין הרבה שאם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית ממין אחד חייב משני מינין פטור:

...

משנה ז - גופין מחולקים

אמר רבי עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באטלס של אמאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו בהעלם אחד מהו חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת

ואמרו לי לא שמענו **אבל שמענו הבא על חמש נשיו נדות** בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחת ואחת ורואין אנו שהדברים קל וחומר:

...

משנה ט - תמחויין מחלקים

ועוד שאלן רבי עקיבא השוחט חמשה זבחים בחוץ בהעלם אחד מהו חייב אחת על כולם או אחת על כל אחת ואחת

אמרו לו לא שמענו

אמר רבי יהושע שמעתי **באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויים בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחד ואחד**

משום מעילה ורואה אני שהדברים קל וחומר

אמר רבי שמעון לא כך שאלן רבי עקיבא אלא באוכל נותר מחמשה זבחים בהעלם אחד מהו חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת

אמרו לו לא שמענו

אמר רבי יהושע שמעתי **באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויים בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחת ואחת**

משום מעילה ורואה אני שהדברים קל וחומר

אמר רבי עקיבא אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה

אמר לו השב

אמר לו לא אם אמרת ממעילה שעשה בה את המאכיל כאוכל ואת המהנה כנהנה צירף המעילה לזמן מרובה תאמר בנותר שאין בו אחד מכל אלו:

...

משנה י

אמר רבי עקיבא שאלתי את רבי אליעזר

העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה מעין מלאכה אחת בהעלם אחת מה הוא חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת

אמר לי חייב על כל אחת ואחת מקל וחומר **ומה אם הנדה** שאין בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה חייב על כל

אחת ואחת שבת שיש בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת

אמרתי לו לא אם אמרת **בנדה שיש בה שתי אזהרות** שהוא מזהר על הנדה והנדה מזהרת עליו תאמר

בשבת שאין בה אלא אזהרה אחת

אמר לי הבא על הקטנות יוכיח שאין בהם אלא אזהרה אחת וחייב על כל אחת ואחת

אמרתי לו לא אם אמרת בבא על הקטנות שאף על פי שאין בהן עכשיו יש בהן לאחר זמן תאמר בשבת שאין בה לא עכשיו ולא לאחר זמן

אמר לי הבא על הבהמה יוכיח

אמרתי לו בהמה כשבת:

משנה כריתות	משנה שבת - נוסח מקובל	משנה שבת קויפמן ופרמה (בלי הגהה)
<p>העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה מעין מלאכה אחת בהעלם אחת מה הוא חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת אמר לי חייב על כל אחת ואחת ... אמרתי לו בהמה כשבת:</p>	<p>כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא חטאת אחת:</p>	<p>כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא חטאת אחת:</p>

תלמוד בבלי מסכת כריתות דף טז עמוד א

גמ'.

מאי קבעי מיניה?

אי שבתות כגופין דמיין ואי לא בעי מיניה, ניבעי העושה מלאכה אחת בשבתות הרבה! אלא ולדי מלאכות אי כאבות דמיין ואי לא בעי מיניה, ניבעי מיניה העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת בשבת!

אמר רבא: אמרי בי רב, תרתי בעא מיניה: שבתות כגופין דמיין ואי לא בעא מיניה, ולדי מלאכות כמלאכות דמיין אי לא.

ושבתות היכי מיבעי ליה?

שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק, וזדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי מיניה אי כגופין דמיין אי לא,

או דלמא זדון שבת ושגגת מלאכות פשיטא ליה דכגופין דמיין, ושגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה, דימים שבינתיים אי הויין ידיעה לחלק אי לא?

אמר רבה: (טז עמוד ב) מסתברא, שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק, וזדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי מיניה כגופין דמיין או לא, ופשיט ליה דזדון שבת ושגגת מלאכות כגופין דמיין, ולא קביל מיניה, ופשט ליה דולדי מלאכות כמלאכות דמיין, ולא קביל מיניה.

אמר רבה: מנא אמינא לה?

דתנן, כלל גדול אמרו בשבת:

כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה - אינו חייב אלא אחת, היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה - חייב על כל שבת ושבת, היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה - חייב על כל אב מלאכה ומלאכה, ואילו חייב על כל אב מלאכה של כל שבת ושבת לא קתני,

מני הא?

אילימא ר"א, אימא סיפא: העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת - אין חייב אלא אחת, ואי ר"א, חייב על כל ולדי מלאכות כמלאכות!

אלא פשיטא ר"ע היא,

וש"מ: שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק,

זדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי אי כגופין דמיין, ופשט ליה דכגופין דמיין, ולדי מלאכות כמלאכות דמיין, ותרווייהו לא קביל מיניה.

אמר ליה אביי, לעולם אימא לך:

זדון שבת ושגגת מלאכות פשיטא ליה לר"ע דשבתות לאו כגופין דמיין,
ושגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה דימים שבינתיים מי הויין ידיעה לחלק או לא,
ופשיט ליה דימים שבינתיים לחלק, וקביל מיניה,
ופשט ליה ולדי מלאכות כמלאכות דמיין, ולא קביל מיניה.

רב חסדא אמר:

זדון שבת ושגגת מלאכות אפילו ר"ע ס"ל דכגופין דמיין,

וכי בעי מיניה? שגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה דימים שבינתיים אי הויין ידיעה לחלק, ופשיט ליה
ימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק, וקביל מיניה, ופשט ליה דולדי מלאכות כמלאכות דמיין, ולא קביל מיניה.
... בשלמא לרב חסדא דאמר: שגגת שבת וזדון מלאכות בעי מיניה דימים שבינתיים מי הויין ידיעה לחלק או
לא, היינו דקאמר ליה ומה נדה, אלא לרבא דאמר: זדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי מיניה דשבתות אי
כגופין דמיין ואי לא, ליתני נדות!

אמר לך רבא: תני נדות.

שמואל תני נדה. רב אדא בר אהבה תני נדה. רב נתן בר אושעיא אמר: תני נדות.

ולרב חסדא דאמר: שגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה דימים שבינתיים מי הויין ידיעה לחלק ואי לא,
נדה מאי ימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק אית בה?

אמר רבא: כגון שבא עליה וטבלה וראתה וחזר ובא עליה וטבלה וחזר ובא עליה, דטבילות הויין כימים
שבינתיים.

ת"ש: הבא על הקטנות יוכיח;

בשלמא לרבא, היינו דקתני קטנות, אלא לרב חסדא מאי קטנות? קטנות דעלמא.

ועושה כדי קיום הנפש. תמן תנינן. "אמ' ר' עקיבה. שאלתי את ר' אליעזר. העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה מעין מלאכה אחת בעלם אחד מהו. חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת. [אמ' לו. חייב על כל אחת ואחת²] מקל וחומ'. ומה אם הנידה שאין בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה חייב על כל אחת ואחת. שבת שיש 30 בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת. אמרתי לו. לא. אם אמרת בנדה שיש בה שתי אזהרות. שהוא מזהר על הנידה והנידה מזהרת עליו. תאמר בשבת שאין בה אלא אזהרה אחת. אמ' לי. הבא על הקטנות יוכיח. שאין בהן אלא אזהרה אחת וחייב על כל אחת ואחת. אמרתי לו. לא. אם 35 אמרת בבא על הקטנות שאע"פ שאין בהן עכשיו יש בהן לאחר זמן. תאמר בשבת שאין בה אלא אחד. לא עכשיו ולא אחר זמן. אמ' לי. הבא על הבהמה יוכיח. אמרתי לו. הבהמה כשבת" ^ג <כרייתוה

ר' זעירא בשם רב חסדא ר' אילא בשם ר' שמעון בן לקיש. תריהון אמרין. בזדון שבת ובשגגת מלאכות שא(י)לו. בדה תנינן. 40 "מלאכות הרבה". לא על השבתות ([המלאכות]²) הוא מתחייב. רבא בשם רב חסדא אמ'. בשגגת שבת ובזדון מלאכות שא(י)לו. בדה תנינן "שבתות הרבה". לא על המלאכות מתחייב. הא ר' זעירא בשם רב חסדא אמ' ר' אילא ור' שמע' בן לקיש. תריהון אמרין. בזדון שבת ובשגגת מלאכות שא(י)לו. הו(ר)[ד]י ליה והוא 45 לא הו(ר)[ד]י. מן מה דמר ר' שמואל ר' אבהו בשם ר' יוסי ביר' חנינה. כל הדא היל' כר' ליעזר. ברם כרבנן אינו חייב אלא אחת. הדא אמרה דלא הו(ר)[ד]י ליה. {הווי} <הא> ר' בא בשם רב חסדא. אם בשגגת שבת ובזדון מלאכות שאלו. הו(ר)[ד]י ליה לא הו(ר)י ליה. אמ' ר' זעירא קומי ר' יסא. מתנית' אמרה דלא

הו(ר)ן(ר) ליה, דתני, יודע אני שהיא שבת, יודע אני שהיא
 מלאכה, אבל איני יודע אם מלאכה היא זו שחייבין עליה כרת, אם
 מענין אבות מלאכות עשה, חייב על כל מלאכה ומלאכה, אם
 מענין מלאכה אחת עשה, חייב על כל העלם והעלם, מפני שהן
 העלימות הרבה, אבל אם היה העלם אחד אינו חייב אלא אחת, מן
 מה ולא מתיב לה, הוא אמרה ולא הו(ר)ן(ר) ליה, הא ר' ¹
 זעירא | בשם רב חסדא ר' אילא בשם ר' שמעון בן לקיש, תריהון ²
 אמרין, בודוין שבת ובשגגת מלאכות, ושאלו, הא בשגגת שבת
 ובדוון מלאכות אף ר' אליעזר יודי לר' עקיבה שאינו חייב אלא
 אחת, ותיביניה ר' עקיבה, הוי ומידי בשבת וישוגגו במלאכות, ¹⁰
 הוי יש בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה, ואת מורי ליה שאינו
 חייב אלא אחת, מן מה ולא מתיב לה, הוא אמרה, היא הוא היא
 הדא, הא ר' בא בשם רב חסדא אמ', בשגגת שבת ובדוון מלאכות,
 ושאלו, הרה בדוון שבת ובשגגת מלאכות אף ר' עקיבה יודי לר'
 אליעזר שהוא חייב על כל אחת ואחת, ותיביניה ר' אליעזר, ¹⁵
 הוי וישוגגו בשבת ומידי במלאכות, הוי אין בה תוצאות הרבה
 וחטאות הרבה, ואת מורי לי שהוא חייב על כל אחת ואחת, מן
 מה ולא מתיב ליה, הוא אמרה, היא הדא היא הדא, הא ר' בא
 בשם רב חסדא אמ', בשגגת שבת ובדוון מלאכות שאלו, ולא
 משום שגגת שבת את תופסו, ר' חזקיה בשם ר' בא, שתיס ²⁰
 שאלו, ומידי בשבת וישוגג (ומידי!) במלאכות, שיהא (ע) חייב
 על כל אחת ואחת, וישוגגו בשבת ומידי במלאכה(ות) מהו
 לעשות את התולדות כעיקר, אמ' ר' יעקב בר דסיי ותני דבית ר'
 כן, הערשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה מעין מלאכה אחת
 בהעלם אחת מהו, חייב אחת על כולם או אחת על כל אחת ואחת, ²⁵
 מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת, הוא היא מידי בשבת וישוגג
 במלאכות, שבתות הרבה מעין מלאכה אחת, הוא היא (ומידי)
 (ישוגגו) בשבת (וישוגג) (ומידי) במלאכות, הא ר' זעירא בשם רב
 חסדא ור' אילא בשם ר' שמעון בן לקיש, תריהון אמרין, בודוין
 שבת ובשגגת מלאכות שאלו, ויש ארם מתחייב על הדוון, את ³⁰
 נותן שגגת מלאכות על דוון שבת, ודכוותה, שוגג בשבת ומידי
 במלאכה, את נותן שגגת שבת על דוון מלאכות לחייב על כל אחת
 ואחת, [ולית לר' אליעזר, "לאחת", לחייב על כל אחת ואחת, > א,

(אשכח) [אשכח תני בשם ר' אליעזר, גדול שנשבה לבין הגרים חייב על כל אחת ואחת, מה בין מזיד בשבת ושוגג במלאכות, מה בין שוגג בשבת ומזיד במלאכות, אמ' ר' יוסה, (ו) (ול)מה מזיד בשבת ושוגג במלאכות חייב על כל אחת ואחת, שאם או' את לו, מלאכה היא זו, הוא פורש ממנה ועושה מלאכות אחרות, ולמה שוגג בשבת ומזיד במלאכות אינו חייב אלא אחת, שאם או' אתה לו, שבת הוא זו, מיד הוא פורש, שגג בזה ובוזה, רב המנונא אמ', אינו חייב אלא אחת, אמ' ליה ר' זעירא, ולא כל שכן הוא, אילו מזיד בשבת ושוגג במלאכות אינו חייב על כל אחת ואחת, מפני שנתוסף לו שגגת מלאכות שבת או'בדן שגגת מלאכות, ר' ירמיה בעא קומי ר' זעירא, קצר חצי גרוגרת בשבת זו בודן שבת ובשגגת מלאכות, וחצי גרוגרת שבת זו בשגגת שבת ובודן מלאכות, שגגות שבו מהו שיצטרפו, איפשר לומ', שבתות מחלקות שבתות מצטרפות, הרי תמחויין חולקין ותמחויין מצטרפין, אמ' ליה, איני יודע טעם תמחוי, ולא מתניתא היא, כתב אות אחת בחול ואות אחת בשבת, ר' אליעזר מחייב חטאת, ור' יהושע פוטר, אמ' ר' עזריה קומי ר' מנא, תיפתר בודן, אמ' ליה,

ולא כל שכן הוא, מה אם הודן שאינו חולק אינו מצטרף, שגגה שהיא חולקת לא כל שכן שלא תצטרף, אמ' ר' חנניה, לא אמ' כן אלא, קצר חצי גרוגרת בשחרית בודן שבת ובשגגת מלאכות, וחצי גרוגרת בין הערבים בשגגת שבת ובודן מלאכות, שגגות שבו ושגגות שבו מהו שיצטרפו, אמ' ר' מנא, אע"ג דלא אמ' ר' יוסה דא מילתא אמ' רכוותיה, אכל חצי זית בדיעת הקודש ובהעלם טומאה, וחצי זית בעלם הקודש ובידיעת הטומאה, העלם שבו והעלם שבו מהו שיצטרפו, ניחא שבת שבאו לה ימי החול בנתיים, גבי נידה מה אית לך, ריש'לקיש אמ', תיפתר בנדה קטנה שבאו לה ימי הפסק טהרה בנתיים, ר' אלעזר ביר' שמעון או', כך שאלו, בא על נדה אחת חמש בעילות בעלם אחד מהו, חייב אחת על כולם או אחת [על כל אחת ואחת, אמ' ליה, חייב (על כל?) על כל אחת ואחת, וקשיא, אילו קצר [וקצר] בעלם אחד, כלום הוא חייב על כולם אלא אחת, ר' אחא בשם ר' חנינא, זכנ', ר' מנא מקשי לה, ולא כן אמ' ר' שמואל ר' אבהו בשם ר' יסא בן חנינא, כל הדא הילי כר' אליעזר, ברם כרבנן אינו חייב אלא אחת, אף הכא לא יהא חייב אלא אחת, אמ' ר' יוסה, קיימתיה כ"י דמר ר' אחא בשם ר' חנינא, לית כן, (כ)רבנן דקיסרין בשם ר' ניסא, כל הדא הילכתא דר' אליעזר הוא, וכל דיפוק מינה הלכה כולה כר' אליעזר.